

7-1-Büyük şair, iyi roman, kötü öykü gibi ayrımlar yapmak, hiçbir sanat anlayışına sığmaz. Gerçek eleştiri anlayışında bu en iyi, bu en kötü, diye çürük-sağlam ayırıcısına bir eleştiri yoktur. Yapılması gereken, **yaratıcılığını, gücünü, özgünlüğünü değerlendirerek herkesi kendi yerine oturtmaktır.**

Bu parçada geçen "herkesi kendi yerine oturtmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Olumlu ve olumsuz özellikleri görebilmek*

B) Sınıflandırmalardan kaçınmak

C) Değerlendirmelerde kırıkcı olmamak

D) Haksızlıkları ortadan kaldırmak

E) Aşırı övgü ve yergilerden uzak durmak

2-(I) Okul öncesi eğitim döneminde, **çocukların her yönüyle sağlıklı gelişmelerini ve ortama uyumlarını sağlamak için anaokullarındaki eğitim çalışmaları, psikolojik danışma ve rehberlik birimiyle birlikte yürütülür.** (II) Çalışmalar **çocuğun kendini koruma, özgüvenini geliştirme, benlik kavramını oluşturma, sosyalleşmeyi sağlama hedeflerine** yönelik etkinlikleri kapsamaktadır. (III) Okullardaki rehberlik birimi, çağdaş rehberlik modellerinden yararlanarak veli ve öğretmenlere de psikolojik danışma ve rehberlik hizmeti verir. (IV) Büyüyüp gelişirken **her adımda çocuğun desteklenebilmesi için** ailelerin bilgilendirilmesi ve çocuğun gelişiminin izlenmesi gerekmektedir. (V) Bu nedenle öğretmen-veli iş birliği sağlanarak öğrenci izleme çalışmaları yapılır. **Parçadaki numaralı cümlelerin hangilerinde amaç belirtilmiştir?**

A) I, II ve III B) I, II ve IV* C) I, III ve IV D) II, III ve IV E) III, IV ve V

3-(I) Hangi kalp hastalığı söz konusu olursa olsun, vücuda gerekli besleyici maddeleri sağlarken **kalbin yorulmasını önlemek için hastaya diyet yaptırılır.** (II) Hastanın tüketeceği besinlerin **uz içermemesi ve kolay sindirilebilir olması** önemlidir. (III) Ayrıca hasta, **gaz yapacak besinlerden de uzak durmalıdır.** (IV) **Sindirim zorlaşması** kalp üzerinde baskı yaratır. (V) Ağır bir yemekten sonra hastanın solunum güçlüğü çekmesi, bundandır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, **amaç** belirtilmiştir.

B) II. cümlede, **seçilecek besinlerin özellikleri** belirtilmiştir.

C) III. cümlede, **uyarı** yapılmıştır.

D) IV. cümlede, **neden-sonuç** ilişkisi belirtilmiştir.

E) V. cümlede, **oluşacak sıkıntılara önlem için yapılacaklar açıklanmıştır.***

4-Yazdığım her cümleyi dönüp tekrar okuyorum. Bazen insan esin anında çalاکalem yazmaktan zevk alır. Ancak ben kendimi o zevkten mahrum ediyorum. Her cümleyi, "Aman yanlış olmasın!" diye kontrol ediyorum. Çünkü dil yazıları yazan biri olarak biliyorum ki dikkatli gözler okuyacaktır bunları. Bu nedenle, dil yanlış yapma kaygısı, bazen **kalemimi tutuyor,** beni yavaşlatıyor. **Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sözcük seçiminde sıkıntı çekme

B) Dilin anlatım olanaklarını kullanamama

C) **Yaratma sürecini uzatma***

D) Anlatmak istediğini açıkça ortaya koyamama

E) Dil bilgisi kurallarını bilmeme

5-Roman kişileri, yaratıcılarının kişiliklerindeki zayıflıklarla zenginlikleri bir arada taşırlar. Çünkü **romancının yarattığı kişiler, romancının oluşturduğu ve kendi kişiliğinin özellikleriyle sınırlı kalan bir dünyada varlıklarını sürdürürler.** **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, bu parçada anlatılana anlamca en yakındır?**

A) Romancılar çizdikleri karakterleri, kendilerinde bulunmasını düşledikleri niteliklerle donatırlar.

B) Romancının başarısı, büyük ölçüde kendini ve kendi düş dünyasını ustaca anlatmasına bağlıdır.

C) Roman kişileri, yaşamdaki kişilere benzerse inandırıcı olur.

D) **Romancının kişilik özellikleri, bütün yönleriyle, onun yarattığı kahramanlarda görülebilir.***

E) Romancı roman kişilerinin ruhsal ve fiziksel özelliklerini anlatarak gerçeğe ulaşır.

6-(I) Rüzgârın, **güneşin ve bulutların birlikte görevde olduğu bir gündü.** (II) Eğirdir Gölü'ne bakan bir tepeye oturup peynirini, ekmeğini torbasından çıkararak bir yolcu, karnını doyurana kadar bir "renk dersi" alacaktı. (III) **Mavinin nasıl koyulup açıldığını, nasıl kendini yeşile çevirmeye çalıştığını, yeşilin nasıl kendinden geçip mavileştiğini** şaşkınlıkla görecek. (IV) **Sular,** üzerinde boyalar karıştırılan **bir tuvaldi sanki.** (V) Gölün **bir günde yedi kere renk değiştirdiğini söyleyen** Eğirdirli, kendilerine can suyu olan gölün güzelliğini belirtmek için bu **büyük ve büyüleyici değişimi** anlatırlar. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**

A) I. cümlede, **yaşanılan günle ilgili bir izlenim** söz konusudur.

B) II. cümlede, **gölün oluşum özellikleri dile getirilmiştir.***

C) III. cümlede, **oluşan görüntünün kişi üzerindeki etkisi** açıklanmıştır.

D) IV. cümlede, **bir benzetmeye** başvurulmuştur.

E) V. cümlede, **bir durum abartılı bir biçimde** yansıtılmıştır.

7 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölümle ondan önceki bölüm anlamca birbirine yakındır?**

A) **Yiyecekler, bozulmaması için sıcak ortamda bırakılmamalı, buzdolabında korunmalıdır.***

B) Sebze ve meyveler çok iyi yıkanmalı, **mutfağın düzenine özen gösterilmelidir.**

C) Yiyeceklerin hazırlanması ve tüketilmesinde sağlık kuralları göz önünde bulundurulmalı, **yatmadan en az iki saat önce bir şey yenmemelidir.**

D) Kimi durumlarda yağlı ve posalı besinlerden uzak durulmalı, **vücuttaki sıvı kaybını önlemek için bol su içilmelidir.**

E) Sağlıklı yaşam için düzenli spor yapılmalı, **bir sağlık sorunu ortaya çıktığında doktora başvurulmalıdır.**

8 **Aşağıdakilerin hangisinde değerlendirme yapılmamıştır?**

A) İnsan denen varlığı anlama ve kavrama üzerine yazılmış bu **benzersiz romanda,** kendine güven ve özgürlük konularındaki önerilere de satır aralarında yer verilmiş.

B) Kolay okunan bu **sürükleyici yapıt,** aynı zamanda **iyi bir gelişim kitabı** olarak nitelendirilebilir.

C) 20. yüzyıl Amerikan edebiyatının yetiştirdiği **en büyük sanatçılardan** ve modern **dünya romancılarının en iyilerinden olan** yazarın bu kitabı, savaş edebiyatının **en ilginç ürünlerinden biri.**

D) Bu kitabın, zamanda yolculuğun **başka hiçbir kitapta bu kadar inandırıcı ve ürkütücü** yansıtılmadığını düşündüren **sıra dışı** bir örüntüsü var.

E) Yapıtları on sekiz dile çevrilen ve dünyada beş milyondan fazla satan bu yazarın son romanı bu ay yayımlanıyor.*

9-(I) **Matematik öğrenmenin;** yaratıcılığı, zihinsel düşünme yetisini, gelecekle ilgili doğru kararlar alma becerisini geliştirdiği konusunda çalışmalar bulunmakta. (II) Hâlen dünyada birçok toplumda, **matematik bilen kişilerin zeki insan olarak adlandırılmasının nedeni budur.** (III) **Bu algının da etkisiyle birçok kişi matematik öğrenmeyi önemser** ama bu bir anda olacak bir şey değildir. (IV) **"Matematik kavuşulamayan sevgili gibidir, elde edemeyeceğinizi bildiğiniz hâlde ondan vazgeçemezsiniz."** sözü işin mantığını gösteriyor. (V) **Matematik öğrenmek için** sabır gerektiren uzun bir süreçte özel bir düşünme biçimini içselleştirmek gerekir. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, parçanın anlam bütünlüğünü bozar?** A) I. B) II. C) III. D) IV.* E) V.

10-Psikiyatrik uygulamaların omurgasını hasta ile yapılan görüşmeler oluşturur. **Psikiyatrik görüşme**, diğer tıp dallarındaki tanı ve tedaviye yönelik tüm tıbbi işlemlerin yerini alan temel bir işlemdir. Kuşkusuz diğer tıp dallarında da hastayla yapılan görüşmelerin, alınan bilginin tartışılmaz bir önemi vardır. Ancak bu branşlarda tanı; esas olarak çeşitli fizik muayene yöntemleri, radyolojik ve laboratuvar incelemeleriyle konur. Hastanın görüşmeye katkısı veya çaba göstermesi sınırlıdır. **Oysa psikiyatrik tanı**, büyük ölçüde hekimle hastanın görüşmesine ve hekimin hastanın sözel ifadeleri ile sözel olmayan ifadelerini yorumlamasına dayanır. **Bu parçada psikiyatrik görüşmelerin önemi, hangi anlatım yöntemi öne çıkarılarak vurgulanmıştır?**

- A) Örnekleme B) Karşılaştırma* C) Nesnellik
D) Tartışma E) Tanık gösterme

11-Işte buradan, kayalığın tepesinden aşağıya bakarken, çağlayanın uçuşan serin su damlacıkları, Akdeniz sıcağını, üstünüzdeki başınızdaki tozu unutturuverir.

II-Çağlayanların sesleri de sarp kayalıklarda yankılanır.

III-Bu çağlayanlara giden yollar, kurumuş dere yataklarından, dar patikalardan, çam ormanlarından geçer.

IV-Ardından, bir kayalığın önünde birdenbire son bulur.

V-Toros Dağlarında duyulan yalnızca kartalların kanat sesleri ve dağ keçilerinin ayak sesleri değildir. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı olması için hangileri yer değiştirmelidir?**

- A) I. ile III. B) II. ile III. C) II. ile IV. D) I. ile V.* E) III. ile V.

12-Türküler, şiirler iç dünyamızın sesi olarak yazılmış olsalar da bizden çıktıkları anda topluma mal olmuştur artık. Yalnız topluma mal olmakla kalsa iyi... Yerelden ulusala, ulusaldan evrensele bir değişme ve gelişme çizgisi izleyerek bütün insanlığın ortak değeri hâline gelir. Örneğin Yunus Emre'nin şiirlerinde yansıtılan duygular salt bize mi özgüdür? Neruda, yalnızca Şili'nin acılarını yansıtmıştır, deyip dışlayabilir miyiz onu? Acısı acımız olmuştur, halkı da halkımız. Kısaca---. **Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) türküler, şiirler özünde kendi coğrafyalarının izlerini taşıyalar da sanatsal dilin içerdiği insansal öze tüm insanlığın ortak yaratısıdır*
B) şiir, şairin şiiri düşünmeye başladığı andan okuyucusuyla buluştuğu ana değin süren, uzun ve sancılı bir dönemin ürünüdür
C) sanatçı, ortaya koyduğu ürünlerin hangi özellikleri taşıyacağını önceden saptamalıdır
D) sanatçı, yapıtını yaratırken bilinçli olarak ona ulusal niteliklerin dışına taşan yeni boyutlar kazandırır
E) her birimiz, yaşadığımız bölgenin rengini, dokusunu, çizgisini yansıtan türkülerden ve şiirlerden hoşlanırsınız

13-(I) Bir zamanlar geceleri oturur, anılarımı, izlenimlerimi küçük defterlere yazardım. (II) Sonra nasıl oldu bilmem, ne o küçük defterler kaldı ne de bende o sayfaları bir şeyler karalama isteği. (III) Belki de yaşamın bin bir türlü zorluğu bana bu gündelik eğlenceyi unutturdu. (IV) Yıllardan beri çeşitli günlükler okuyorum: Gide'in, Green'in... (V) Alfred de Vigny'nin "Bir Şairin Günlüğü"nü de dilimize çevirdim. (VI) Günlük türüne karşı duyduğum yakınlık, Salah Bırsel'in "Günlük" ünü okuduktan sonra daha da arttı. **Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?** A) II. B) III. C) IV.* D) V. E) VI.

14-Biz Türkçenin, metaforlar yönünden zengin, derinlikli bir dil olduğunu, Türkçe yazarlar olarak biliyorduk. Ama Batı için durum farklıydı. Batılılar hâlâ kullandığımız alfabenin ne olduğundan haberdar bile değildiler. Katıldığım bir uluslararası sanat ve edebiyat etkinliğinde bana "Kiril mi yoksa Arap alfabesiyle mi yazıyorsunuz?" diye sormuşlardı. Sık sık yabancı yazar ve yayıncılarla karşılaşma imkânı bulan bir yazar olarak bu ödül, edebiyatımızın daha yakından tanınmasını sağlamıştır. diyebilirim. **Bu sözler, hangi soruya karşılık söylenmiş olabilir?**

- A) Bu ödülün niçin Türkçe esere verildiğini açıklayabilir misiniz?
B) Dilimizin zenginliğinin, yeni ödüllerin kazanılmasını sağlayacağını düşünüyor musunuz?
C) Ödül, öteki yazarlarımız üzerinde özendirici rol oynar mı?
D) Bu ödülü bir Türk yazarın almasının, edebiyatımız üzerindeki etkisi ne olmuştur?*

E) Bu ödül, genç yazarlarımız açısından yönlendirici olabilir mi?

15---. **Montaigne'in kendine dönük, söyleşi havasında, gelişigüzel yazılmış duygusu uyandıran; Bacon'in ise nesnel, özlü, betimleyici denemeler yazdığı söylenir.** İki denemecinin yalnızca biçiminin değil, bakıp yorumladıkları dünyanın da farklı olduğu görülebilir. Montaigne'in, denemelerini, "kendi benliğini anlamak için" oluşturduğu, Bacon'insa "değişik alanlarda edindiği gözlem ve deneyimleri insanların yararlanabileceği bir bilgelikle" yazdığı, denemelerinden anlaşılacaktır. **Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilemez?**

- A) Denemenin dokusu yazardan yazara değişir
B) Her denemecinin anlatım biçimi kendine özgüdür
C) Denemenin konuşma tadı taşınması dilin kullanımıyla ilgilidir
D) Deneme, kişiselliğe dayalı, rahat okunan bir yazı türüdür
E) Her denemecinin bir çarlık bir de ustalık dönemi vardır*

16-(I) **Şişmanlık**, yaşadığımız çağda insanların belki en büyük ortak sorunu. (II) **Şişmanlığın temel nedenini** ise yoğun olarak tüketilen unlu ve şekerli besinler oluşturuyor. (III) **Bu sorunu** önemseyen yazar, kitabında Türk ve dünya mutfağından "düşük glisemik indeksli" yüz elli yemek tarifini derlemiştir. (IV) Aile bireylerinin sağlıklı yaşaması, kilo almaması ya da kilolarından kurtulması için bir "akıllı mutfak" oluşturmuş. (V) Bu mutfakta uyulması gereken altın kuralları da belirlemiştir. **Numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, "Bir de market raflarını süsleyen paketli yiyecekler..." getirilmelidir?** A) I. B) II.* C) III. D) IV. E) V.

17-I-Hatta uyarlamaların yaygınlaşmasıyla birlikte izleyicilerin seyrettikleri dizi ve filmlerden etkilenerek kitaplarını okuduklarını ve bunun da okuma oranını artırdığını düşünenler bile oldukça çok.

II. Okurlar arasında, özellikle televizyon uyarlamalarının -popüler kültüre hizmet ettiği için kitabın ruhuna zarar verdiği kanısı yaygın.

III. Televizyon kanallarında pek çok roman uyarlamasıyla karşılaşmak, her hafta gösterime giren filmlerden en az birinin roman uyarlaması olduğunu fark etmek neredeyse alıştığımız bir durum hâline geldi.

IV. Ama uyarlamaların, heyecan verici olduğunu düşünenler de var.

V. Uyarlamaların, çoğu zaman hayal kırıklığı oluşturduğu ve senaristlerin kolaya kaçtıkları da yaygın görüşler arasında.

Bu cümleler anlamlı sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur? A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.* (III-I-V-II-IV)

18-Ananas ile bilinen ilk karşılaşma, Kristof Kolomb'un Karayipler'e ikinci seyahatinde, Fuadalupe'ta gerçekleşti. Ona, Brezilya yerlilerinin dilinde, "mükemmel meyve" anlamına gelen "anana" deniyordu. Yıllarca gemilerle yapılan ticaret ve seyahatlerle oradan oraya taşındı. Götürüldüğü her yerde, iklimi uygun olan her ülkede ananas yetiştirmeye istekli birileri vardı. Hatta zaman zaman yetiştirmeye uygun olmayan iklimlerde yaşayanlar bile baştan çıkarıcı bu meyveyi yetiştirmeyi denediler. 16. ve 17. yüzyılda seralar kurup ananas yetiştirmeye çalışanların boşa giden çabaları yıllarca anlatıldı. Avrupalılar ananasa, ilk kez tanıştığı birçok sebze ve meyvede karşılaşılan o kuşku dolu bakışla yaklaşmadı bu kez. Başta İngiltere olmak üzere Fransa ve İtalya'da da ilk tadışta çok beğenilmişti. **Bu parçada ananasla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?** A) Çok sevildiğine
B) İlk defa nerede rastlandığına C) Nasıl yaygınlaştığına
D) Nasıl bir görünüme sahip olduğuna*
E) İlk tadıldığında nasıl karşılandığına

19-1979 -1990 yılları arasında Afrika'daki fillerin yaklaşık yarısı, yani altı yüz bini öldü. Bunların çoğu, dişleri için öldürüldü. Afrika'daki fildişi ticareti, "Nesli Tehlike Altındaki Türlerin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES)" uyarınca 1979'da yasaklansa da bu ticaret hâlâ devam ediyor. Aslında bazı fildişlerinin ticareti yasallaştı. Örneğin ABD'de, yüz yıldan eski olan fildişlerinin ithal edilmesine izin veriliyor. Ancak gerekli belgelere sahip değilse yasal fildişini karaborsa ürünlerden ayırt etmek oldukça zor. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Kaçak olarak avlanan fillerin dişlerinin yasa dışı satıldığına*
- B) Fillerin, belli bölgelerde sayıca yoğun olduğuna
- C) Dişini anı olarak saklamak koşuluyla avcılarının bugün de fil avlamasına izin verildiğine
- D) Son yıllarda dişleri için öldürülen fil sayısında artış gözlemlendiğine
- E) Fillerin korunması için hangi önlemlerin alınması gerektiğine

20-Bence edebiyat öğretmeni, edebiyatı öğreten değil, sevdiiren insandır. Öğretim izencelerinin, ders kitaplarının yıkılmaz duvarlarını zorlayıp alanı genişletmesini bilir. Açılan yeni alanlara benzersiz, yeni yeni fideler diker. Söylediklerini ezberletmez, öğrencilerini özgürce düşünmeye yöneltir. Çünkü ona göre edebiyat, sadece bir ders değil, insana iyiyi ve doğruyu öğreten bir yaşam biçimi, bir duygu eğitimidir. Bu parçaya göre, edebiyat öğretmenlerinden beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hangi konunun nerede bulunacağını öğretme
- B) Birey iç dünyasını zenginleştirip kişisel gelişime katkı sağlama*
- C) Okuma alışkanlığı edinmiş kuşaklar yetiştirmeyi amaçlama
- D) Okuryazarlığın her şeyden önemli olduğunu anlatma
- E) Kendi dünya görüşünü benimsetmeye çalışma

21-Çorba her damak tadına hitap eden evrensel bir lezzet olarak mutfaklarda özel bir yere sahiptir. Çorba sözcüğünün kökeni, Farsça "tuzlu haşlama" anlamına gelen "şûrbâ"dır. İnsanlığın avcı ve göçebe kültürden tarım kültürüne geçişinin önemli bir sembolü olarak kabul edilir. Geçmişte ana yemek olarak tüketilen çorba, artık menülerin ilk yemekleri arasında sunulmaya başlanmıştır. Bunun nedeniyse iştahı açmak, sindirim sistemini uyarak daha sonra tüketilecek yemeklerin sindirimini kolaylaştırmaktır. 20. yüzyılda özellikle Batı'da krema ve bitki yaprakları eklenerek çorbanın, bir anlamda, yemek kültüründeki statüsü yükseltilmiştir. Bu parçada çorbayla ilgili hangisine değinilmemiştir?

- A) İsminin hangi dildeki bir sözcükten geldiğine
- B) Yemek listesindeki sırasının değiştiğine
- C) Çeşitli toplumlarda önemli bir yerinin olduğuna
- D) Tüketilmesinin sağladığı yararları
- E) İnsanların yaşam biçiminin değişmesini sağladığına*

22-Bu masalları yazarken özellikle pedagoji kitapları okudum. Masalları yazarken beni harekete geçiren temel etken, eğlence... Büyüklelerin sıkıcı dünyasından çocukların renkli dünyasına geçişi sağlayan birbirinden eğlenceli öyküler... Onları kurarken nefret, öfke, şiddet ve bencillikten uzak kalmaya çalıştım. Her şeye rağmen yaşamın güzel olduğunu vurguladım. Ama çocukların, yaşamdaki her şeyin kusursuz olduğu yalanına inanmamaları için de ayrıca çaba gösterdim. Bu parçada sözü edilen masalların özellikleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Çocukları düşsel ortama sokup kötülüklerle baş etmeyi öğreten
- B) Yaşamın güçlüklerini yansıtmayı amaçlayan, okuyana bunlara direnme gücü kazandırın
- C) Yaşamı olumlu-olumsuz yönleriyle gösteren, hoş vakit geçirten*
- D) Bilimsel destekli yazılan, kişisel görüşlere yer vermeyen
- E) Çocukları bilmediği kavramlarda bilgilendiren, yalın bir dili olan

23-Mercanlarla bir mikroskobik deniz yosunu türü arasında ortak yaşam söz konusudur. Mercan dokusunun en dış tabakasının içine dizilen mikroskobik deniz yosunları, dışarıdan ışık alarak fotosentez yapar. Böylece hem kendisinin hem de üzerinde yaşadığı mercanın besinini üretir. Mercan da ona güvenli bir yaşam alanı sağlar. Suların aşırı kirlenmesi, suda bulanıklığa neden olur. Bu yüzden deniz yosunları mercanı terk ederek ışık alabilecekleri daha temiz sulara gider. Mercanlar ise en önemli besin kaynaklarını kaybettiğinden yavaş yavaş ölür. Ayrıca mercanlara rengini veren deniz yosunlarının mercanları terk etmesi, mercanların renginin beyazlaşmasına ya da saydamlaşmasına neden olur. Bu parçaya göre, aşağıdaki genellemelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ortak yaşam sayesinde birçok türün hayatta kalma şansı artar.
- B) Canlılar dünyası dengesizliği, istenmeyen sonuç doğurabilir.
- C) Doğada, koşullara bağlı olarak kimi değişiklikler görülür.
- D) Tüm canlılar doğadaki değişimlere uyum sağlar.*
- E) İki canlının birlikte yaşayabilmesi için bu durumdan ikisinin de olumlu yönde etkilenmesi gerekir.

24-Gölü, iklimi ve kültürel zenginliğiyle Van, tarih boyunca önemli bir çekim merkezi oldu. Van'ın bu zengin ve seçkin dokusunun etkisi yöre mutfağında da kendisini gösterir. Van mutfağının en çok bilinen yanı ise kahvaltısıdır. Bereketli yaylalarda yetişen aromalı otlar, bal, kaymak, tereyağı bu kahvaltıda önemli bir yere sahiptir. Doğal besicilikle elde edilen sütlerle buluşan bu otlarla yapılan peynirlere doyum olmaz. Buna sıcak bir ekmeğe çay da eklenince unutulmaz bir tat kalır damaklarda. Parçada, Van'la ilgili hangisine değinilmemiştir? A) İnsanların konukseverliğine*- B) Doğal çevresiyle ilgili bilgiye
- C) Öne çıkan özelliklerine
- D) Geçmişten gelen değerine
- E) Kahvaltıda sunulanlara

25-Cumhuriyet dönemi kültürünü, bu dönemin Türkçesini derinden etkilemiş bir yazardır o. Yazdığımızda, çizdiğimizde Türkçe düşünmemizi, anadilimizin kimliğine saygılı olmamızı sağlayanların başında gelir. Bugün bile yazarken tedirgin olurum; kaleminden çıkmış Türkçe olmayan bir sözcük az sonra suratıma vurulacak diye. Çünkü onun arkamda, omzumdan eğilip yazdıklarımı izlediği kaygısı içindeyimdir. Yalnız bu da değil. Toplumda var olan her şeyi olduğu gibi benimsemiş yerime, onları irdelemenin gerekliliğini de öğütleyen odur. Böyle anlatılan bir yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tutumuyla döneminin yazarlarını etkilediği
- B) Türkçeyi öteki dillerden üstün tuttuğu*
- C) Var olan değerleri eleştirel bir süzgeçten geçirmeyi önerdiği
- D) Türkçenin gelişmesine katkılarda bulunduğu
- E) Anadili bilincinin yerleşmesine çalıştığı

26-Öz güvenimiz azaldıkça bize "Hayır!" denmesini hoş görebilme gücümüz de azalmaya başlar. Karşımızdakinden onay alamadığımızda bir çöküş yaşarız. Bu çöküş, bazen ağlama nöbetleriyle ve çaresizlik duygusunun getirdiği müthiş sıkıntılarla baş gösterir, bazen de şiddet ve öfkeyle. Onay almadan yaşayamayan insanlar, mutlu olmayı "kabul görmek ve onaylanmak" sanır ve mutsuzluğa kapı açarlar. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi öz güven yitiminin bir sonucudur?

- A) Yaşamdaki sorunların nedenini başkalarında arama
- B) Her isteğin gerçekleşemeyeceğini zamanla öğrenme
- C) Sorunlarla birlikte yaşamayı kabullenme
- D) Toplumdan uzaklaşma, başkalarıyla ilişki kuramama
- E) Ruhsal yönden sarsıntıya uğrama*

27-Öğretici, eğitici bir üslup yerine, sıkça vurguladığı "belki"ler ve soru cümleleri sayesinde, kendi düşüncelerini okuruna ille de benimsetmek isteyen bir denemeci kimliğinden sıyrılıyor. Sürekli kullandığı "acaba" sözcüğüyle, okur üzerinde baskı oluşturmadan, okurla kendisi arasında bir diyalog başlatıyor. Okura sık sık: "Ben böyle düşünüyorum; ama ola ki yanılabilirim; ey okur, bana katılmak zorunda değilsin." gibi sözler söylemesi, onun, yazar olarak çekiciliğini artırıyor. Bu parçadan, sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Ele aldığı konularda kesin yargılara varmaktan kaçındığı
- B) Okuru, kendisi gibi düşünmeye yönlendirmediği
- C) Öne sürdüğü düşüncelerinin kanıtlanabilir nitelik taşıdığı*
- D) Denemelerinde tartışmacı bir anlatıma başvurduğu
- E) Dil ve anlatımının tekdüzeliğinden uzak olduğu

28. ve 29. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Dönüp dönüp okuma isteğini perçinleyen bir söz Irmağıdır Salâh Birsel'in anlatıcılığı. Evet, şiirle başlayan yolculuğunu deneme ve günlükte sürdürmüş, **şiiirden kopmamış**, şiirin gizemli duruşunu öyküleyici bir anlatımla bu yeni çizgiye taşımış hep. Denemeleri ve günlükleriyle yol alırken bir gün aradım kendisini, kalkıp gittim. Deneme ve günlükleriyle tanıdığım Birsel'i konuşurken görmek istiyordum. Evet, onunla ilk karşılaşmamızda da düşüncelerim değişmedi; **yazan ve konuşan aynı kişiydi**. Birsel'in beni karşıladığı zaman, elinde *Kendimle Konuşmalar*'ını okuyan genç adam duruyordu. "Andırın Defterleri"ne günlüklerini yazdığı bir dağ köyündeydi. **Bir tür o da "kendiyi konuşuyordu" orada**. Birsel'e nice sonra buluştuğumuzda o genç adamı anlatmıştım. Yaşam tutamacı olan kitaplar, yazarlardan söz etmişti. Bayılırim onun anlatımında sözcükleri tepetaklak ettirmesine. Bir gün konuşurken, "Şu aynalı sözleri bi bak bakalım Andaç, kaç kelime var dilimize pelesenk ettiğimiz..." demesi üzerine; üşenmeyip günlüklerini alıp önümüze konuşmuşuk aynalı bakışlarla. Gülen sözde Salâh Bey, hem de aynalı! Salâh beyi severdim. O da beni severdi. Sen Beni Sev'ini gülererek okurduk. Bunu niye/nasıl/niçin yazdığını anlatırdı. Sevgisini öyle pek göstermedi hemen. Sevince de bırakmazdı. Geçenlerde gene aklıma düştü Salâh Bey, açtım bendeki mektup dosyalarını; çıkmasın mı karşıma o güzelim iki insan: Rüştü Onur ve Muzaffer Tayyip Uslu!

28-Bu parçadaki altı çizili cümleyle Salâh Birsel'e ilişkin olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurunu saran ve onda alışkanlık yaratan bir üslubu vardır.*
B) Yabancı sözcüklerle yüklü, kolay anlaşılmayan anlatımı vardır.
C) Yazıları, Türkçenin özgün örnekleri arasında yer alır.
D) Gösterişten uzak, yalın bir anlatımı seçmiştir.
E) Kelimelerin ses değerlerine önem vermiştir.

29-Bu parçada kendisinden söz edilen sanatçı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiiirdaki bazı yönelimlerini başka türlerde de kullanmıştır.
B) Yazılarındaki üslubu konuşma diline de yansımıştır.
C) Anlatıcılığı, farklı türlere ait özelliklerle harmanlanmıştır.
D) Farklı tarzıyla Türk şiirine soluk aldırılmıştır.*
E) Denemeler yazmasına rağmen şiiirden uzaklaşmamıştır.

30. ve 31. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Tiyatro eseri, daha doğarken edebiyat eserinden ayrılır çünkü edebiyat tek kişinin ürünüdür. Edebiyat eserini ortaya koyan kişi, konusunu ve anlattığı insanları yalnız kendi üslubuyla şekillendirir. Oysa tiyatrodaki eser bir birliktelikle ortaya çıkarılır. Oyun yazarının, dramaturgun, yönetmenin, dekor ve giysi tasarımcısının, ışıkçıların, oyuncuların, bestecilerin, dansçıların, müzisyenlerin, sufförlerin ve daha birçok kişinin hep birlikte uyumlu çalışması gerekir. Ancak bu da yetmez, bir tiyatro eserinin tamamlanabilmesi için seyirciye de ihtiyaç vardır. Tiyatro eserinin tamamlanması sahneden seyirciye, seyirciden sahneye doğru akan; kan dolaşımı gibi bir ilişkiyi gerektirir. Yine piyeslerin edebî bir metin olarak incelendiği pek çok çalışmada anlatıcı unsuru üzerinde durulmamış hatta bazı eserlerde tiyatrodaki anlatıcı unsurunun olmadığı belirtilmiştir. Bazen de daha görünür olduğu için sadece karakter anlatıcı üzerinde durulmuştur. Karakter anlatıcı daha ziyade açık biçimli piyeslerde görülmekle birlikte çalışmamızda ele aldığımız gibi kimi kapalı biçimli piyeslerde de görülebilmektedir. Karakter anlatıcının bakış açısı ise yazarın anlatıcıdan yararlanma amacına göre değişebilmektedir. Hem kapalı biçimli hem açık biçimli piyeslerde karşımıza çıkan parantez içi açıklamalar ise çalışmamızda ortaya koyduğumuz üzere tiyatro sanatının edebî boyutunda üzerinde durulmayan bir noktadır. Yazarların şahısların tavırlarını, hareketlerini, ruh hallerini ortaya koydukları ve diyalogların olmadığı kısımlarda yaşananları belirttikleri bu açıklamalar yazar anlatıcı olarak karşımıza çıkmaktadır.

30-Bu parçanın anlatımıyla ilgili hangisi söylenemez?

- A) Terimler kullanılmıştır.
B) Açıklama yapılmıştır.
C) Alıntıya yer verilmiştir.*
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

31-Buna göre hangisi tiyatronun özelliklerinden değildir?

- A) Ortak bir çalışma gerektirir.
B) Seyirci memnuniyetini esas alır.*
C) Sahnelenmesi için bir ekibe ihtiyaç vardır.
D) Sahne ile seyirci arasında bir bağ bulunmaktadır.
E) Üretilme biçimi yönünden edebi eserden farklıdır.

32. ve 33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Hiç gerçek olduğunu düşünenecek kadar "canlı" bir rüya gördünüz mü? Gördüğümüz rüyalar bazen gerçek yaşamımıza o kadar benzer ki hiç bitmesin isteriz. Hele ki rüyanızda sevdiğiniz bir yere seyahat ettiyseniz... Bazılarımız rüyalarından oldukça etkilenirler, bazılarımızda rüya gördüklerini bile düşünmezler. Fizyoloji uzmanlarının çoğu rüyaların, uyku sırasında beynin çalışmasının "yan etkisi" olduğunu varsayıyor. Fakat uyku araştırmacılarına göre ne gördüğümüzü hatırlamasak da hepimiz rüya görürüz. Bu fikrin altındaysa uykunun beş aşaması ve bu aşamaların ilintili oldukları beynsel aktivite yatıyor. (I) Beynin işleyiş düzeni konusunda yapılan araştırmaların birinde, rüya esnasında beynin nasıl çalıştığının belirlenmesi amaçlandı. (II) Bu çalışmada bir grup insanın erken uyku evresindeki beyin etkinlikleri kaydedilerek katılımcılardan rüyalarında gördükleri nesnelere betimlemeleri istendi. (III) Daha sonra aynı nesnelere, bu kişilere uyanık durumda gösterildi ve nesnelere rüyada görüldüğü zaman ortaya çıkan beyin dalgaları ile uyanıkken görüldüğü andaki beyin dalgalarının karşılaştırılması yapıldı. (IV) Bu çalışmada farklı katılımcılarla on binlerce kez tekrarlanarak bir veri tabanı oluşturulması planlanıyor. (V) Veri tabanında tanımlanan beyin dalgaları sayesinde insanların rüyalarında gördüklerinin bir yazılım aracılığıyla bilgisayarlar tarafından belirlenmesi bekleniyor.

32-Burada sözü edilen araştırmayla ilgili hangisine ulaşılamaz?

- A) Rüya görme sırasında beynin aktif olduğu saptanmıştır.
B) Uykunun belli bir dönemine yoğunlaşmıştır.
C) Rüya ve gerçek yaşam arasında bir benzerlik gözlemlenmiştir.
D) Rüyaların gerçek yaşamı yönlendirme düzeyi belirlenmiştir.*
E) Kapsamı genişletilerek devam ettirilmesi planlanmaktadır.

33-Bu parçanın anlatımıyla ilgili hangisi söylenemez?

- A) Koşul cümleleri söz konusudur.
B) Araştırmanın yapıldığı biçimiyle bilgiler verilmiştir.
C) Devrim halinde bir olay akışı kullanılmıştır.*
D) Sözde soru cümlesi vardır.
E) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

TEST-7=1-A 2-B 3-E 4-C 5-D
6-B 7-A 8-E 9-D 10-B 11-D
12-A 13-C 14-D 15-E 16-B 17-E
18-D 19-A 20-B 21-E 22-C
23-D 24-A 25-B 26-E 27-C 28-A
29-D 30-C 31-B 32-D 33-C

TEST UZUNLUĞU: 3636 SÖZCÜK
TAVSİYE SÜRE: 35 DAK.
OKUMA HIZI: DAKİKADA 104 KELİME
SİZİN SÜRENİZ: ---- DAKİKA
DOĞRU ----- / YANLIŞ -----